

1. ประวัติและความเป็นมา

ประวัติของเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อ นางสาวศรัณยา กิตติคุณไพศาล (หม่อม) เกิดวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๔ ปัจจุบันอายุ ๕๒ ปี
 เชื้อชาติ ไทย สัญชาติไทย ศาสนา พุทธ อาชีพ เกษตรกรผู้ประกอบการ
 ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๔๗๑ หมู่ ๒ ต.แม่่นะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๗๐ เบอร์ติดต่อ ๐๘๙ ๙๔๖ ๓๕๖๕
 ประวัติการศึกษา ประถมศึกษา โรงเรียนวัดจอมคีรี ต.แม่่นะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่
 มัธยมศึกษา โรงเรียนเชียงดาววิทยาคม ต.เชียงดาว อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่
 ปวช.-ปวส. วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี กรุงเทพฯ
 ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
 ประวัติการทำงาน ปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๖ บริษัท มิตรแลนด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
 ปี ๒๕๓๗ - ๒๕๔๗ บริษัท แคนนอน มาร์เก็ตติ้ง(ประเทศไทย) จำกัด
 ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๐ จาก กรุงเทพฯ กลับมาอยู่บ้าน
 ปี ๒๕๕๑ - ปัจจุบัน อาชีพเกษตรกร และเจ้าของ “สวนบัวชมพู ณ จอมคีรี”

ประวัติ ศพก.

จัดตั้ง ปี ๒๕๕๗ โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเชียงดาว กรมส่งเสริมการเกษตร
 พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๔๕ ไร่ แหล่งน้ำ สระน้ำ และสระโคกหนองนาโมเดล
 ตั้งอยู่ที่ สวนบัวชมพู ณ จอมคีรี หมู่ ๓ ตำบลแม่่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 พิกัด Latitude ๑๙.๓๒๘๖๘ Longitude ๑๐๕.๘๙๔๕๗, X ๔๙๓๙๗๐ ,Y ๒๑๓๗๔๓๙ (Zone ๔๗)
 พืชหลัก เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ ดอกไม้อินทรีย์ ได้แก่ ดอกกุหลาบ ดอกเก๊กฮวย เป็นต้น

สถานการณ์ปัจจุบัน (หลักสูตร แปลงเรียนรู้ และฐานเรียนรู้)

ศพก.อำเภอเชียงดาว น้อมนำศาสตร์พระราชชา ด้านการเกษตร ตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืนซึ่งมี ๕ แนวทาง ได้แก่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร และเกษตรธรรมชาติ โดยได้น้อมนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ และเกษตรผสมผสาน มาใช้ในการทำเกษตร โดยได้นำพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ มาปลูกผสมผสานในพื้นที่ ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน ภายใต้แนวคิดการจัดการพื้นที่ การจัดการน้ำ ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่แบบประยุกต์ โคกหนองนา มีทั้งชนิดพืชสร้างรายได้รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน เช่น กุหลาบ เก๊กฮวย อัญชัน เป็นต้น โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต สร้างกลุ่มเกษตรกรในอำเภอเชียงดาว ให้ปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ ให้เหมาะสมกับพื้นที่ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่ดี ด้วยพื้นที่อำเภอเชียงดาว เป็นพื้นที่ป่าต้นกำเนิดแม่น้ำปิง มีพื้นที่ผืนป่า ประมาณ ๑,๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ในฤดูแล้งจะมีปัญหาการเกิดหมอกควันไฟป่า การส่งเสริมให้เกษตรกรรบนอดยสูง ให้ปลูกอะโวคาโดผสมผสานไปกับพืชชนิดอื่นๆ เช่น กาแฟ แหนการปลูกพืชไร่มุมนเวียน ลดปัญหาการเผาของเกษตรกร ซึ่งเป็นการลดปริมาณหมอกควันที่จะเกิดขึ้นในแต่ละปีด้วย

หลักสูตรเรียนรู้ :

๑. หลักสูตรหลัก - การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ ด้วย BCG Economy Model
๒. หลักสูตรบังคับ - เกษตรทฤษฎีใหม่แบบประยุกต์ โคกหนองนาโมเดล

๓. หลักสูตรเสริม - บัญชีครัวเรือน บัญชีต้นทุนอาชีพ การจัดการพื้นที่ การบริหารจัดการศัตรูพืช ในแปลงเกษตรอินทรีย์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ (การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว) การตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์

ฐานการเรียนรู้ :

- ๑ การจัดการพื้นที่
- ๒ การทำเกษตรอินทรีย์
- ๓ เกษตรทฤษฎีใหม่แบบประยุกต์ โคกหนองนาโมเดล
- ๔ การแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์
- ๕ การตลาด

แปลงเรียนรู้ : แปลงเกษตรอินทรีย์ภายในศพก. แปลงชุมชนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์(จอมคีรีออร์แกนิก), แปลงโคกหนองนา, แปลงโอคาโตอินทรีย์, แปลงขยายพันธุ์พืช, และโรงเรือนแปรรูป

ศพก.เครือข่าย : จำนวน ๑๘ ศูนย์

2. ความสำเร็จตามเป้าหมายของ ศพก.

ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของศพก.

ศพก.อำเภอเชียงดาว เป็นของชุมชน ที่เป็นแหล่งสร้างสรรค์นวัตกรรม บ่มเพาะเกษตรกร และให้บริการด้านการเกษตร เพื่อยกระดับเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการ และชุมชนเกษตรสู่ความยั่งยืน

- ๑) เกษตรกรผู้นำได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก.และได้รับการพัฒนาและสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ มากกว่า ๓๐๐ ราย.ในระยะ ๖ ปี
- ๒) บุคคลทั่วไปเข้าศึกษาดูงานและเยี่ยมชม ศพก.มากกว่า ๓,๐๐๐ ราย/ปี
- ๓) ศูนย์เครือข่ายของ ศพก. ได้รับการพัฒนาสามารถให้บริการได้และเชื่อมการทำงานกับศพก.หลัก จำนวน ๑๘ ศูนย์ ครอบคลุมศูนย์
- ๔) เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
- ๕) เกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตรได้เหมาะสม ส่งผลให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้
- ๖) ศพก. สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้

การบริหารจัดการ ศพก.

ขับเคลื่อนศพก.โดยคณะกรรมการศพก.และคณะกรรมการแปลงใหญ่ เชื่อมโยงศูนย์เครือข่าย ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรมหาชน ต่างๆในพื้นที่และนอกพื้นที่ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกัน

3. ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จและยั่งยืน

๑. คณะกรรมการศพก.มีความเข้มแข็ง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีวิสัยทัศน์และมีความคิดไปในทิศทางเดียวกัน
๒. เกษตรกรต้นแบบมีความรู้ความสามารถ ในการสื่อสาร การวิทยากร และมีภาวะผู้นำ เสียสละส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แสวงหาความรู้พัฒนาตนเองตลอดเวลา
๓. พัฒนาลินค้าเกษตรอินทรีย์ ภายใต้แบรนด์ **สวนบัวชมพู ณ จอมคีรี เกษตรอินทรีย์** ผู้บริโภคเชื่อมั่นในความปลอดภัย
๔. มีทีมที่ปรึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน มหาวิทยาลัย ให้การสนับสนุนส่งเสริม หยิบยื่นโอกาสให้

4. แผนการพัฒนา ศพก.ในหอภาค

แนวทางพัฒนาศพก.อำเภอเชียงดาว

1. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตการบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตรและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่
2. บูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่
3. เพิ่มหลักสูตรเสริมอย่างน้อย 2 วิชา เพื่อให้เกษตรกรนำความรู้ไปปรับใช้ได้ สถานการณ์ปัจจุบัน
4. วางแผนการผลิตในแปลงเรียนรู้ ให้สามารถศึกษาดูงานและถ่ายทอดความรู้ได้ตลอดทั้งปี
5. ปรับปรุงฐานเรียนรู้ องค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ พร้อมให้บริการแก่เกษตรกร
6. ขับเคลื่อนให้เกิดการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ และGAP ด้วย BCG MODEL
7. สร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อนำไปสู่เชียงใหม่เกษตรอินทรีย์
8. เชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ และGAP ให้กับศูนย์เครือข่าย
9. สร้างวิทยากรเกษตรกร ที่เป็น Smart famer และYoung Smart famer เพื่อเตรียมเป็นวิทยากรในฐานเรียนรู้

แนวทางพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. ในระดับอำเภอ

1. ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนรู้ของ ศูนย์เครือข่ายทุกศูนย์
2. ปรับปรุงฐานเรียนรู้ของ ศูนย์เครือข่าย ให้พร้อมในการถ่ายทอด และเป็นตัวอย่างพร้อมให้บริการแก่เกษตรกร
3. ขับเคลื่อนศูนย์เครือข่าย ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ครบทุกเครือข่าย
4. บูรณาการกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศบกต. จัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และขับเคลื่อนงานภาคการเกษตรในพื้นที่
5. ให้ศูนย์เครือข่ายมีช่องทางการประชาสัมพันธ์การทำงานและกิจกรรมของศูนย์ให้เป็นที่รู้จัก และให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในชุมชน เช่น การสร้างเพจ หรือเฟสบุค หรือ ออกงานร่วมกับชุมชนและท้องถิ่นเป็นต้น
6. ให้ศูนย์เครือข่ายทุกศูนย์ให้บริการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร
7. ให้ศูนย์เครือข่ายเป็นจุดศูนย์กลางในการพบปะของอาสาสมัครเกษตร เกษตรกร ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้